

Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta informatiky a informačných technológií

Komunikácia s využitím UDP protokolu

Počítačové a komunikačné siete

Obsah

ZADANIE	3
ANALÝZA	4
ENKAPSULÁCIA A HLAVIČKY	5
HLAVNÉ VLASTNOSTI PROTOKOLU UDP Z POHĽADU ZADANIA	7
CHYBY V PRENOSE A ZNOVUVYŽIADANIE RÁMCA	7
VEĽKOSŤ FRAGMENTU	7
ŠPECIFIKÁCIA POŽIADAVIEK	8
NÁVRH RIEŠENIA	9
NÁVRH VLASTNÉHO PROTOKOLU	9
VÝVOJOVÝ DIAGRAM	12
POUŽÍVATEĽSKÉ ROZHRAŇIE	14
IMPLEMENTÁCIA	15
ZMENY OPROTI NÁVRHU	15
POUŽITÉ KNIŽNICE A FUNKCIE.....	15
<i>Knižnice:</i>	15
<i>Štruktúry:</i>	15
<i>Funkcie:</i>	15
POUŽÍVATEĽSKÁ PRÍRUČKA	16
ZHODNOTENIE	19
BIBLIOGRAFIA	20

Zadanie

Nad protokolom UDP (User Datagram Protocol) transportnej vrstvy sieťového modelu TCP/IP navrhните a implementujte program, ktorý umožní komunikáciu dvoch účastníkov v sieti Ethernet, teda prenos správ ľubovoľnej dĺžky medzi počítačmi (uzlami).

Program bude pozostávať z dvoch častí – vysielacej a prijímacej. Vysielací uzol pošle správu inému uzlu v sieti. Predpokladá sa, že v sieti dochádza k stratám dát. Vysielajúca strana rozloží správu na menšie časti - fragmenty, ktoré samostatne pošle. Správa sa fragmentuje iba v prípade, ak je dlhšia ako max. veľkosť fragmentu. Veľkosť fragmentu musí mať používateľ možnosť nastaviť menšiu ako je max. prípustná pre linkovú vrstvu.

Po prijatí správy na cieľovom uzle tento správu zobrazí. Ak je správa poslaná ako postupnosť fragmentov, najprv tieto fragmenty spojí a zobrazí pôvodnú správu. Komunikátor musí vedieť usporiadať správy do správneho poradia, musí obsahovať kontrolu proti chybám pri komunikácii a znovuvyžiadanie rámca, vrátane pozitívneho/negatívneho potvrdenia. Pri nečinnosti komunikátor automaticky odošle paket pre udržanie spojenia. Odporúčame riešiť cez vlastne definované signalizačné správy.

Program musí byť organizovaný tak, aby oba komunikujúce uzly mohli byť (nie súčasne) vysielateľom a prijímačom správ.

Program musí mať nasledovné vlastnosti (prvých 5 minimálne):

1. Program musí byť implementovaný v jazyku C/C++ s využitím definovaných knižníc (schválených cvičiacim) a skompilovateľný a spustiteľný na PC.
2. Pri posielaní správy musí používateľovi umožniť určiť cieľovú stanicu.
3. Používateľ musí mať možnosť zvoliť si max. veľkosť fragmentu.
4. Obe komunikujúce strany musia byť schopné zobrazovať:
 - a. poslanú resp. prijatú správu,
 - b. veľkosť fragmentov správy.
5. Možnosť odoslať chybný rámec (do rámca je cielene vnesená chyba, to znamená, že prijímajúca strana zdeteguje chybu pri prenose).
6. Možnosť odoslať dáta zo súboru a v tom prípade ich uložiť na prijímacej strane do súboru.

Analýza

Sieťová komunikácia je pomerne široký pojem v informatike. Vzhľadom na jej široku problematiku existujú modely, ktoré sa nám ju snažia jednoduchšie vysvetliť. Každý model sa skladá z vrstiev, ktoré majú určitú úlohu (buď HW alebo SW). Jedným z týchto modelov je aj model TCP/IP, ktorý sa skladá z týchto vrstiev:

- Aplikačná vrstva
- Transportná vrstva
- Sieťová vrstva
- Vrstva sieťového rozhrania

Každá vrstva má presne definovaný spôsob komunikácie so susednou nižšou / vyššou vrstvou. Nižšia vrstva vždy poskytuje službu vyššej vrstve. Pri komunikácii v sieti spolu komunikujú rovnocenné vrstvy.

Aplikačná vrstva nám slúži na prenos dát. Poskytuje používateľom sieťové služby (rozhranie k sieťovým službám), stará sa o reprezentáciu dát, kompresiu, šifrovanie (preloží data z obvyčajného formátu do formátu, ktorému rozumie táto vrstva), taktiež nadväzuje, udržiava a ruší logické spojenia medzi užívateľmi. Táto vrstva môže zabezpečovať aj akúsi kontrolu pri prenose (napr. môže znovu vyžiadať data), to sa využíva najčastejšie pri menej spoľahlivých protokoloch ako je UDP.

Najznámejšie protokoly aplikačnej vrstvy :

- HTTP – protokol na prenos hypertextových dokumentov (nezabezpečený)
- HTTPS – to isté ako HTTP no je zabezpečený (bankové transakcie)
- FTP – slúži na prenos dát/ súborov
- DNS - mapuje IP adresu na doménové meno
- DHCP - prideliť základnú konfiguráciu
- Telnet – nezabezpečený vzdialený prístup na iné zariadenie
- SSH- zabezpečený vzdialený prístup na iné zariadenie
- TFTP – jednoduchý protokol na prenos súborov (zavádzanie systému do routera)

Transportná vrstva zabezpečuje tok dát medzi dvoma komunikačnými uzlami. Využívajú sa tu zvyčajne tieto dva protokoly:

- UDP protokol – je to protokol bez spojenia a bez potvrdenia prijatia odoslaných dát. Prenášané data sa volajú datagramy. Pri strate dát alebo chybnom prenose sa o tento problém stará aplikačná vrstva a jej protokoly.
- TCP protokol – je spojovo orientovaný protokol ktorý pri začiatku komunikácie vykoná takzvaný three-way-handshake (trojcestné podanie ruky) na synchronizáciu údajov potrebných na bezpečné posielanie správ. Tento protokol zabezpečuje preposielanie chybných segmentov, riadi celú komunikáciu a zabezpečuje celkovú kvalitu služieb.

Rozdiel medzi týmito dvoma protokolmi je hlavne v rýchlosti. Programátor / aplikácia si zvolí, ktorý protokol využíva nakoľko v niektorých prípadoch nám ide iba o rýchlosť prenosu a dokážeme zanedbať malé straty (napr. hranie online hry). Na tejto vrstve sú zariadenia adresované pomocou portov. Oba protokoly majú zdrojový (z akého portu to bolo poslané)

a cieľový port (na aký port to má prísť prijímacému komunikačnému uzlu). Na týchto portoch čakajú jednotlivé služby (protokoly) a počúvajú, či im neprišli nejaké data. Ak na počítači robíme viacero vecí a preto je aktívnych viacero portov (viacero protokolov) využívame takzvané multiplexovanie (prepínanie dát) – dáta sa delia do im pridelených portov.

Sieťová vrstva prenáša takzvané pakety. Zabezpečuje prenos paketov od zdroja cez sieť až ku cieľu (hľadá najlepšiu cestu). Smeruje a prepína pakety na tejto ceste pomocou smerovacích protokolov. Stará sa o fragmentáciu dát a prenáša ich koncovému užívateľovi. Na sieťovej vrstve sú komunikujúce zariadenia adresované pomocou IP adres a ich masiek.

Najznámejšie protokoly sieťovej vrstvy:

- Internet Protocol (IP) – nesie pakety bez spojenia, potvrdenia do cieľa. Stará sa o chod siete (ak sa niečo stratí, nevadí, sieť funguje ďalej). Primárnou úlohou tohto protokolu je čo najrýchlejšie doručiť dáta. O stratené/ chybné dáta sa v tomto prípade starajú vyššie vrstvy.
- ICMP – slúži na overenie konektivity cieľa. Je to takzvaný ping.

Vrstva sieťového rozhrania prenáša bity a rámce. Rieši parametre prenosového média, fyzické rozhranie, priemyselné štandardy, HW a iné. Vrstva nerieši, aký HW sa má použiť ale využíva existujúce prenosové technológie. Zariadenia sú adresované pomocou MAC adres (zdrojová a cieľová MAC adresa). MAC adresu má každý počítač unikátnu, narozdiel napríklad od IP adresy. Toto adresovanie sa využíva pri hľadaní cieľa v lokálnej sieti.

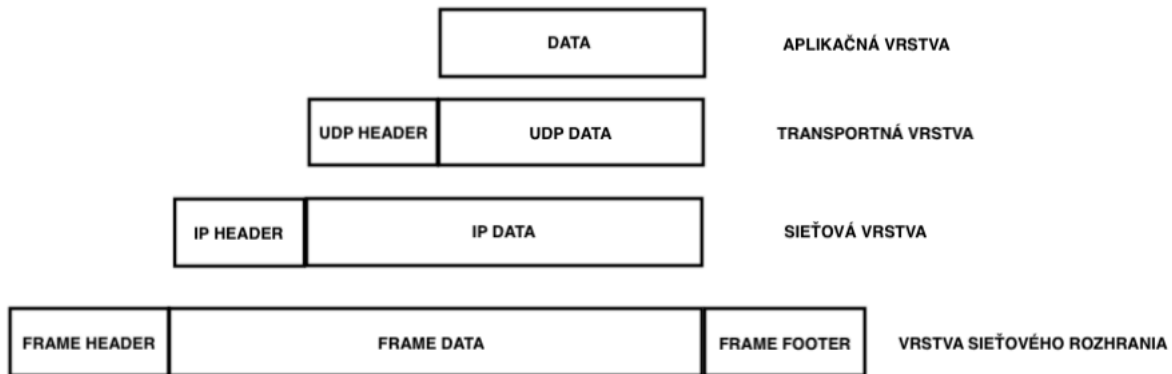
Najznámejšie protokoly:

- ARP k danej IP adrese vyhladá MAC adresu stroja v lokálnej sieti (opak RARP)
- PPP komunikačný protokol pre priame spojenie medzi uzlami (umožňuje autentifikáciu, šifrovanie a kompresiu)

Enkapsulácia a hlavičky

Enkapsulácia spočíva vo vložení PDU (Protocol Data Unit) z vyššej vrstvy do protokolovej jednotky nižšej vrstvy. To zabezpečuje aby vyššia vrstva mohla používať služby nižšej vrstvy a aby data mohli byť prepravené sieťou k rovnakej vrstve cieľového uzla. Niekedy nižšia vrstva môže rozdeliť PDU vyšších vrstiev do niekoľkých svojich PDU (segmentácia, fragmentácia) alebo ich môže naopak spojiť. Pri prijatí dát (ideme TCP/IP modelom nahor) každá vrstva skontroluje svoju hlavičku a ak PDU nie je určený pre ňu, zahadzuje ho.

Pri modeli TCP/IP (UDP protokol) funguje enkapsulacia takto:

Obrázok 1 Enkapsulácia UDP protokol

UDP na transportnej vrstve pridá UDP hlavičku

UDP Header	
Zdrojový port	Cieľový port
Dĺžka	Checksum

Najpodstatnejšie polia v hlavičke sú pre nás cieľový a zdrojový port. Tieto polia nám hovoria o protokole ktorý využívame (ak sú to porty zo známych protokolov) a o tom na akom porte bude cieľová stanica očakávať našu správu, ktorú pošleme zo zdrojového portu. Po pridaní UDP hlavičky vytvoríme takzvaný datagram (DATA + UDP hlavička) posunieme nižšej vrstve (sieťovej) ktorá jej pridá takzvanú IP hlavičku.

IP Header			
Verzia	IHL	Druh služby	Celková dĺžka bytov v pakete
Identifikácia		Flag	Fragment offset
Time to live		Protocol	Header checksum
Zdrojová IP adresa			
Cieľová IP adresa			
Options			

Jej najpodstatnejšie polia sú verzia (hovorí nám to o verzii IP protokolu), IHL (dĺžka IP hlavičky), Protocol (druh protokolu – teraz to bude UDP keďže nám došiel datagram), zdrojova IP adresa (moja IP adresa), cieľová IP adresa (adresa zariadenia na ktoré zasielam správu). IP hlavička sa pridáva pred UDP hlavičku (pred datagram) a tým sa vytvorí výsledný paket. Takto vytvorený paket posunieme nižšej vrstve (vrstve sieťového prístupu) ktorá pred paket (pred IP hlavičku) pridá svoju vlastnú Frame hlavička.

Frame Header		
Cieľová MAC adresa	Zdrojová MAC adresa	EtherTyp

Frame hlavička obsahuje Cieľovú MAC adresu ako prvú (pre rýchlejšie prepínanie) tá obsahuje MAC adresu nasledujúceho zariadenia. Ďalej obsahuje zdrojovú MAC adresu (adresu zariadenia, ktoré to posiela, tu je podstatné si uvedomiť že MAC adresa sa môže počas prenosu dát meniť) a ako posledné EtherTyp, ktorú určuje typ technológie využitej pri zasielaní dát (Ethernet 2, 802.2 LLC ...). Pri vytváraní frame-u sa pridá aj takzvaná preambula (signalizuje začiatok správy) a pri tejto vrstve sa pridá aj päta, ktorá obsahuje FCS (kontrolný súčet frame-u).

Hlavné vlastnosti protokolu UDP z pohľadu zadania

UDP protokol je nespoľahlivý, nespojitý protokol, ktorý nezasiela potvrdenie o prijatí správ. Podporuje multicast a broadcast vysielanie. Po pridaní UDP hlavičky vytvára takzvaný UDP datagram, ktorý je narozdiel od TCP (TCP je spoľahlivý protokol) menší (hlavička obsahuje menej informácií) a tým, že nevyužíva overenie (potvrdenie) je rýchlejší. Tým že nezasiela potvrdenie o prijatí správy (alebo potvrdenie či správa prišla v poriadku) tak UDP nedetekuje straty dát (negarantuje doručenie dát). A ani nezaručuje že dáta prídu v rovnakom poradí ako boli vyslané. UDP nemá mechanizmus, ktorý by riadil tok dát a tým môže dochádzať ku zahŕnaniu. Aby sa sieť nezahŕnala, v sieti prebieha zahadzovanie paketov sieťovými zariadeniami. Hlavičku UDP tvorí cieľový/ zdrojový port, dĺžka a kontrolný súčet. Tým že UDP neposiela potvrdenie, často sa zdrojový port nastaví na nulu (ak sa nepoužíva). Taktiež kontrolný súčet môže byť vynechaný. Spoľahlivosť ale môže zaručiť aplikačná vrstva napr. TFTP protokol využíva jednoduchý mechanizmus, ktorý pridáva UDP protokolu spoľahlivosť.

Chyby v prenose a znovuvyžiadanie rámca

UDP protokol nevyužíva znovuvyžiadanie dát a ani nepotvrďuje správnosť potvrdenia. O chyby v prenose sa stará vyššia vrstva ktorá využíva kontrolný súčet (CRC). Chyba pri prenose môže nastať z viacerých dôvodov napríklad pri prenose metalickým káblom nastane nejaké rušenie, alebo nejaké nečistoty v optickom vlákne. Chyba sa väčšinou prejaví zmenou niektorých bitov na opačné. Pri odoslaní sa vypočíta CRC a uloží sa do hlavičky. Pri prijatí sa CRC z hlavičky porovnáva z CRC vypočítaným z prijatého rámca.

Veľkosť fragmentu

Používateľ na začiatku programu musí nastaviť veľkosť fragmentu podľa ktorého sa budú následne dané správy rozdeľovať na menšie fragmenty a až tak zasielať. Veľkosť fragmentu musí byť väčšia ako 20 bytov a menšia ako 65535. Server fragmenty prijme a následne spojí (ak nastane chyba vyžiada preposlanie).

Špecifikácia požiadaviek

Používateľ má možnosť:

1. výberu spustenia aplikácie v móde Klienta/ Servera
2. nastaviť IP adresy servera (mód klient)
3. nastaviť port na ktorom počúva server (mód klient)
4. nastaviť veľkosť fragmentu (mód klient)
5. nastaviť port na ktorom má server počúvať (mód server)
6. poslať správu
7. poslať správu s chybným fragmentom
8. pozrieť si predchádzajúce odoslané / prijaté správy

Ostatné požiadavky:

1. aplikácia využíva CRC (kontrolný súčet)
2. klientsky mod rozdelí v prípade potreby správu na menšie fragmenty
3. server aj klient má možnosť zobrazit prijatú/odoslanú správu a veľkosť jej fragmentov
4. server usporiada prijaté fragmenty do správneho poradia a vypíše správu
5. server zdetekuje a následne si vyžiada preposlanie chybnéj správy
6. server potvrdí prijatie správy
7. klientska aplikácia vysiela keep alive spravy na server pri nečinnosti
8. aplikácia je naprogramovaná v jazyku C/C++

Knižnice:

1. sys/socket.h
2. arpa/inet.h
3. netinet/in.h

Návrh riešenia

Návrh vlastného protokolu

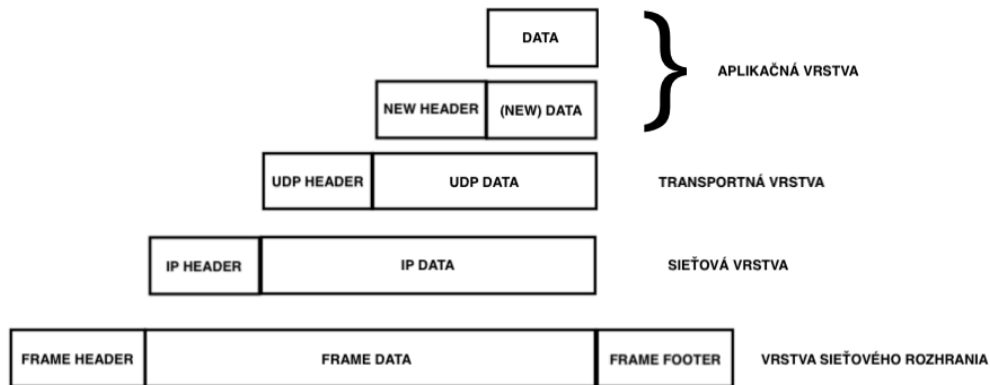
Náš protokol bude využívať vlastnú hlavičku. Táto hlavička bude pozostávať s 5 buniek a to :

1. typ správy ktorý určuje význam správy.
 - a. 0 určuje inicializáciu pred zaslaním dát a oznamuje správne doručenie dát
 - b. 1 určuje zaslanie/prijatie dát
 - c. 4 slúži na znovuvyžiadanie dát serverom
 - d. 5 určuje zaslanie/prijatie JPG súboru
 - e. 6 určuje zaslanie/prijatie PNG súboru
 - f. 7 určuje zaslanie/prijatie TXT súboru
 - g. 8 určuje zaslanie/prijatie PDF súboru
 - h. 9 určuje zaslanie/prijatie PPT súboru
 - i. 10 určuje zaslanie/prijatie C súboru
 - j. 11 určuje zaslanie/prijatie DOCX súboru
 - k. 22 určuje keep alive paket
2. Poradové číslo slúži na znovuzoskupenie správy (zoradenie fragmentov do správneho poradia) a pri inicializácii správy obsahuje celkovú veľkosť správy
3. Veľkosť fragmentu je aktuálna veľkosť fragmentu
4. Počet fragmentov nám hovorí o celkovom počte fragmentov (rozdelenia správy)
5. CRC je kontrolný súčet

Obrázok 2 Hlavička nášho protokolu

Našu hlavičku budeme sledovať/ rozbaľovať/ spracovávať v našom programe teda na aplikačnej vrstve.

Obrázok 3 Naš protokol pri enkapsulácii (NEW HEADER)

Pri každej odoslanej správe (text/ súbor) zašleme inicializačný frame ktorý bude obsahovať informácie o celkovej správe. Teda ak by sme posielali text naša počiatočná inicializačná správa odoslaná klientom by vyzerala nasledovne:

1. Typ správy = 0 (nakolko to signalizuje inicializáciu)
2. Poradové číslo by obsahoval veľkosť celej textovej správy pre jednoduchosť napríklad 10. Táto bunka inak indikuje poradie fragmentu ale pri inicializácii má informatívny význam pre server.
3. Veľkosť fragmentu obsahuje nami zadanú hodnotu na začiatku maximálnej veľkosti fragmentu pri odoslanej správe aby server vedel akú najväčšiu správu môže dostať.
4. Počet fragmentov obsahuje počet na koľko fragmentov sme danú správu rozdelili.
5. CRC je vypočítane z inicializačnej správy aby server dokázal zistiť či mu daná inicializačná správa prišla v poriadku.

Klient po odoslaní tejto správy čaká na odpoveď servera.

Server správu príjme vypočíta vlastné CRC a následne ho porovná z CRC v našej hlavičke. Ak sú rovnaké načíta si informácie z hlavičky. Server celý čas načúval na porte ktorý sme mu zadali a prímal data o veľkosti našej hlavičky. Ak všetky údaje načíta odošle odpoveď ktorá obsahuje presne tie isté údaje ako inicializačná správa (prepošle ju). Ak by mu nesedel kontrolný súčet taktiež prepošle tú istú správu klientovy akurád zmení typ správy na 4 (žiadosť o preposlanie dát).

Ak klient príme zápornú odpoveď len prepošle danú správu, ak príde kladná odpoveď rozfragmentuje textovú správu a každému fragmentu vytvorí hlavičku ktorá obsahuje:

1. Typ správy ktorý závisí na tyu dát ak je do text bude to 1 ak to je neaký typ súboru bude to jedna z hore uvedených značiek.
2. Poradové číslo teraz už obsahuje reálne poradové číslo fragmentu (ak je to 56. kúsok dát bude obsahovať číslo 55 – číslujeme od 0)
3. Veľkosť fragmentu obsahuje reálnu veľkosť fragmentu
4. Počet fragmentov je nemenné pole to ostáva počas celého posielania správy rovnaké
5. CRC sa bude pri každom fragmente prepočítavať.

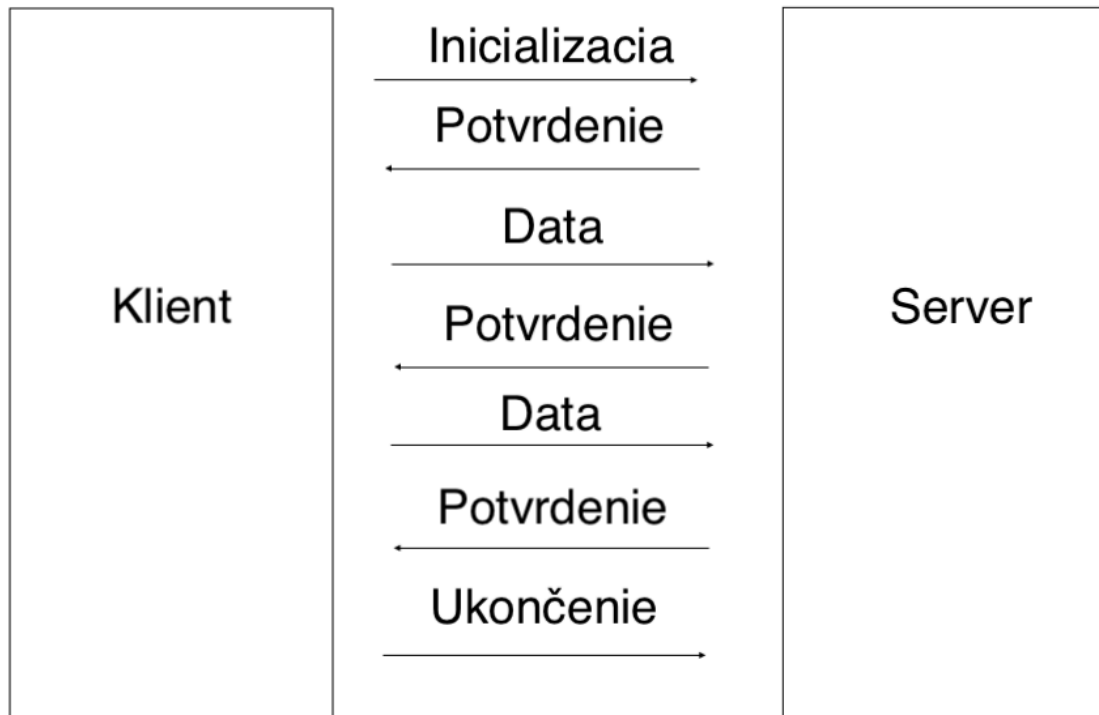
Fragmenty klient začne po jednom posielat' a následne vyčkávať na odpoveď od servera. Server fragmenty príme. Vypočíta a porovná CRC, ak nesedia zašle správu s typom 4. Ak je všetko v poriadku príme data a uloží ich do pola. Pri ukladaní mu pomáha poradové číslo fragmentu, veľkosť fragmentu (nastavená užívateľom ktorá bola zaslaná v inicializačnej správe) a veľkosť prijatého fragmentu. Vďaka tomu si v poli vytvorí kópiu správy ktorú po prijatí všetkých fragmentov vypíše na obrazovku. Ak by to nebol text ale napríklad PDF proces je identický akurád nezapíše do pola ale do súboru rovnakého typu. Pri zasielaní súboru si definujeme maximálnu veľkosť súboru na 100MB (realne je program ale obmedzený veľkosťou voľnej RAM) a na text je obmedzenie 5000 znakov v jednej správe (toto obmedzenie sa môže líšiť podľa kompilátora napr. v Xcode je to 1024 znakov – to je obmedzenie kompilátora).

CRC (kontrola cyklickým kódom) slúži na overenie správnosti údajov (či sa pri posielaní v správe niečo nezmenilo). Táto kontrola prebehne pred odoslaním (hodnota sa zapíše do hlavičky) a po prijatí (hodnota sa sa vypočíta na novo a porovnáva sa s hodnotou v hlavičke). Je to v podstate algoritmus ktorý každý retazec zašifruje na unikátne číslo. Môj výpočet realizujem takto

```
1 void funkcia Vypocet_CRC(ukazovatel_na_zaciatok_dat, dlzka_spravy){
2     CRC <- 1;
3     for i from 0 to (dlzka_spravy - 1){
4         pomoc := ukazovatel_na_zaciatok_dat;
5         for x from 0 to 7 {
6             if (CRC and 0x8000) = 1 {
7                 CRC := (CRC leftShift) or (pomoc and 1);
8                 CRC := CRC xor 0x1083;
9             }
10            else
11                CRC := (CRC leftShift) or (pomoc and 1);
12            pomoc := pomoc rightShift;
13        }
14    }
15    return CRC;
16 }
```

Obrázok 4 Pseudokód CRC16

Vývojový diagram

Obrázok 6 Komunikácia

Používateľské rozhranie

Po štarte aplikácie sa užívateľovy zobrazí nasledujúce menu:

```
=====
Vyberte o ktoru funkciu mate zaujem :
1 -Server
2 -Klient
0 -Koniec aplikacie
=====
Zadajte cislo vasej volby: |
```

Obrázok 7 Zapnutie aplikácie (výber funkcionality)

Užívateľ má možnosť vybrať si či aplikáciu chce spustiť ako Klient - 2 (zasiela správy na server), alebo ako Server - 1(príma správy od Klienta). Tretou možnosťou je ukončiť aplikáciu - 0.

Ak aplikáciu užívateľ spustí ako Server (1) dostane možnosť nastaviť port na ktorom server čaká na správu a či chcete aby zobrazovalo aj veľkosť prenesených fragmentov správy . Ak vami nastavený port už je obsadený, aplikácia oznámy chybu a ukončí sa.

```
=====
Zadajte cislo vasej volby: 1
=====> NASTAVENIE SERVER <=====
Zadajte cislo portu na ktorom ma server pocuvat: 8888
Zadajte ci sa ku kazdej sprave maju zobrazovat velkosti
fragmentov. Ak ano zadajte 1, ak nie 0: 1
=====> SERVER <=====
```

Obrázok 8 Nastavenie Servera

Pri výbere Klienta (2) sa vypíše aj menu ktoré informuje o možnosti zasielaných správ

```
=====> NASTAVENIE KLIENT <=====
Zadajte IP adresu servera: 127.0.0.1
Zadajte cislo portu servera: 8888
Zadajte velkost fragmentu spravy: 1000
Zadajte ci sa ku kazdej sprave maju zobrazovat velkosti
fragmentov. Ak ano zadajte 1, ak nie 0: 1
=====> KLIENT <=====
* ak na zaciatok vety zadate "\\chyba" zaslete chybný ramec
* ak na zaciatok vety zadate "\\koniec" ukoncite program
* ak na zaciatok vety zadate "\\subor" dostanete sa do menu
  zasielania suboru
=====
```

Obrázok 9 Nastavenie Klienta

Implementácia

Zmeny oproti návrhu

Tým že som si našťudoval pomerne veľa literatúry, podarilo sa mi zostaviť návrh pomerne presný a vďaka nemu bola implementácia totožná s návrhom. Jediná zmena bola využitie viacerých knižníc, napríklad pthread.h, ktorá nám zabezpečuje prácu s vláknami, ktoré využívam najmä pri keep alive pakete a pri indikácii odpojenia jednej zo strán..

Použité knižnice a funkcie

Knižnice:

#include<stdio.h> - základná knižnica
#include<string.h> - práca so stringom (memset, malloc...)
#include<stdlib.h> - základná knižnica
#include<arpa/inet.h> - práca s IP adresov
#include<sys/socket.h> - práca so socketom (otvorenie/zatvorenie spojenia)
#include<pthread.h> - práca s vláknami.

Štruktúry:

struct hlavicka_fragmentu{} – obsahuje prvky hlavičky protokolu, ktorý sme si navrhli.
struct argument_vlakna{} – štruktúra, ktorá nám slúži ako argument do vlákna. Obsahuje informácie o sockete.

Funkcie:

void *vlakno_chyba_SERVER(void *vargq){} – Slúži na kontrolovanie servera (na ukončenie servera počas behu, aby sme ho mohli prepnúť počas behu programu).
void *vlakno(struct argument_vlakna *argument){} – po spustení každú sekundu zasiela z klienta keep alive paket.
void *vlakno_vypnutie(void *vargp){} – kontroluje, či medzi klientom a serverom pri zasielaní správy nevypadne spojenie. Ak klient niečo zašle server, to skontroluje (potvrdí) a čaká na ďalšiu. Pri čakaní zapne časovač a ak 3 sekundy nič nepríde, indikuje odpojenie klienta. Tak isto to rieši s keep alive paketmi. Ak sa 3 sekundy neozve server, indikuje jeho odpojenie.
unsigned short getCRC(unsigned char *ukazovatel_na_data, unsigned int dlzka_spravy){} – Slúži na výpočet CRC.
void *vlakno_KLIENT(void *vargp){} – spúšťa vlákno na ktorom je celá funkcionálnosť klienta.
void *vlakno_SERVER(int port){} – spúšťa vlákno na ktorom je celá funkcionálnosť servera.
int main() {} – spúšťa základný program (prvotná voľba užívateľa)

Používateľská príručka

Po štarte aplikácie sa užívateľovi zobrazí nasledujúce menu:

```
=====
Vyberte o ktoru funkciu mate zaujem :
1 -Server
2 -Klient
0 -Koniec aplikacie
=====
Zadajte cislo vasej volby: |
```

Obrázok 10 Zapnutie aplikácie (výber funkcionality)

Užívateľ má možnosť vybrať si či aplikáciu chce spustiť ako Klient - 2 (zasiela správy na server), alebo ako Server - 1 (príma správy od Klienta). Tretou možnosťou je ukončiť aplikáciu - 0.

Ak aplikáciu užívateľ spustí ako Server (1) dostane možnosť nastaviť port na ktorom server čaká na správu a či chcete aby zobrazovalo aj veľkosť prenesených fragmentov správy . Ak vami nastavený port už je obsadený, aplikácia oznámy chybu a ukončí sa.

```
=====
Vyberte o ktoru funkciu mate zaujem :
1 -Server
2 -Klient
0 -Koniec aplikacie
=====
Zadajte cislo vasej volby: 1
=====> NASTAVENIE SERVER <=====
Zadajte cislo portu na ktorom ma server pocuvat: 8888
Zadajte ci sa ku kazdej sprave maju zobrazovat velkosti
fragmentov. Ak ano zadajte 1, ak nie 0: 1
=====> SERVER <=====
* ak na zaciatok vety zadate "\koniec" ukoncite server
* ak na zaciatok vety zadate "\pokracuj" server sa obnovy
(napr ak klient prestane vysielat)
=====
```

Obrázok 11 Nastavenie Servera

Po nastavení servera už len čakáte na prijatie správy. Ak vám príde obyčajná správa a máte zapnuté vypisovanie veľkostí fragmentov zobrazí sa vám takto:


```
=====> SERVER <=====
Fragment 1 má veľkosť: 18
Prisla sprava od: 127.0.0.1 : 53018
Sprava: Ahoj ako sa mas ?
=====
```

Obrázok 12 Server prijíma obyčajný text

Na danej správe je možné vidieť IP adresu klienta a jeho port z ktorého bola daná správa zaslaná.

Pri zaslaní umelej chyby (alebo ak sa vám chyba pri prenose vytvorí) vypíše sa vám text „!!!Chyba v kontrolnom sucte!!!“ ktorá signalizuje chybu. Tu si môžete všimnúť že fragment bol odoslaný opäť.

```
Fragment 1 má veľkosť: 21
!!!Chyba v kontrolnom sucte!!!
Fragment 1 má veľkosť: 21
Prisla sprava od: 127.0.0.1 : 53018
Sprava: Ideme dnes do kina ?
=====
```

Obrázok 13 Prijatie chybného rámca

Pri zaslaní súboru sa vám správa zobrazí nasledovne:

```
=====
Fragment 1 má veľkosť: 156
Prisiel subor od: 127.0.0.1 : 53018
Subor najdete pri aplikacii pod menom prijate
=====
```

Obrázok 14 Prijatie súboru

Súbor bude uložený pri aplikácii pod menom prijate.

Ak aplikáciu užívateľ spustí ako Klient (2), musí zadať IP adresu servera v tvare x.y.z.w (x,y,z,w sú čísla v desiatkovej sústave), číslo portu na akom server počúva, veľkosť fragmentov správy a ako posledné si užívateľ vybera či chce zobrazovať veľkosti fragmentov prenesenej správy. Pri výbere Klienta sa vypíše aj menu ktoré informuje o možnosti zasielaných správ

Po pripojení klienta sa na servery zobrazí táto správa:

```
=====
Klient bol pripojeny!!!
=====
```

Obrázok 15 Pripojenie klienta

Po jeho odpojení zase takáto správa:

```
-----  
Klient bol odpojeny!!!  
-----
```

Obrázok 16 Odpojenie klienta

```
===== > NASTAVENIE KLIENT <=====
Zadajte IP adresu servera: 127.0.0.1
Zadajte cislo portu servera: 8888
Zadajte velkost fragmentu spravy: 1000
Zadajte ci sa ku kazdej sprave maju zobrazovat velkosti
fragmentov. Ak ano zadajte 1, ak nie 0: 1
===== > KLIENT <=====
* ak na zaciatok vety zadate "\chyba" zaslete chybný ramec
* ak na zaciatok vety zadate "\koniec" ukoncíte program
* ak na zaciatok vety zadate "\subor" dostanete sa do menu
  zasielania suboru
=====
```

Obrázok 17 Nastavenie Klienta

V menu je vysvetlené ako sa posielajú chybný rámec alebo súbor.

Pri zadaní čistého textu bez pridania špeciálnych znakov z menu klient pošle obyčajnú textovú správu:

```
=====
Zadaj spravu : Ahoj ako sa mas?
Fragment 1 má veľkosť: 17
=====
```

Obrázok 18 Odoslanie obvyčajnej správy

Ak klient pred tým napíše „\chyba“ dostane sa do odosiadania chybného rámca:

```
-----
Zadaj spravu : \chyba
Zadaj spravu (chybný ramec): Ideme dnes do kina ?
Fragment 1 má veľkosť: 21
Fragment 1 má veľkosť: 21
-----
```

Obrázok 19 Odosiadanie chybného rámca

Ak napíše „\subor“ dostane sa do menu odosiadania súboru. V tomto menu musí zadať užívateľ celú cestu (aj s koncovkou súboru) a súbor sa odošle.

```
-----
Zadaj spravu : \subor
Zadajte prosím celú cestu k suboru: /Users/jofy/Desktop/neposlem.txt
Fragment 1 má veľkosť: 156
-----
```

Obrázok 20 Odosiadanie súboru

Ak klient pošle správu a server neodpovie vypíše hlášku „Server nie je aktívny“.

Zhodnotenie

Program umožňuje jednosmernú komunikáciu z klienta na server. Taktiež dáva možnosť nastaviť klientovi IP adresu a port servera. Program umožňuje zmenu veľkosti fragmentu, pri odosielaní správ umožňuje zaslanie paketu s umelou chybou. Je tu možnosť zaslania súboru aj indikáciu ukončujúceho spojenia (odpojený klient/ server). Myslím si, že tento program plní všetky podmienky zadania a mnou navrhnutý protokol je dostatočne efektívny a spoľahlivý pre tento typ správ. Toto zadanie ma naučilo lepšie pracovať so socketmi v jazyku C a ukázalo mi mnohé problémy, ktoré sa pri prenose údajov môžu vyskytnúť a taktiež ich nasledovné riešenie.

Bibliografia

Kurz CCNA zo stránky netacad.com

Materiály k zadaniu z dokumentového servera (AIS)

Prednášky z PKS – doc. Ing. Ivan Kotuliak, PhD.

Kniznica sys/socket.h <http://pubs.opengroup.org/onlinepubs/7908799/xns/syssocket.h.html>